

3953 1. Beh. af Lovf. om Forandr. i og Tillæg til Lov om Haandværks- og Fabrikbrist m. M. 3954

ven overflødig ved Forholdenes Udjevning. Jeg skal ikke indlade mig videre paa dette Forhold, men har kun villet gjøre opmærksom paa den urigtige Argumentation, hvori det ærede Medlem gjorde sig skyldig. Dette er ganske vist et Punkt, hvori jeg for mit Bedkommende agter at stemme imod, hvad der her foreligger.

Zauber: Det er kun nogle faa Ord, jeg vil tillade mig som Svar paa, hvad det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen) har anført mod Krammarkebernes Biholdelse. Det er fuldkommen sandt og kan ikke fra nogen som helst Side bestrides, at Krammarkeber nu ere noget Andet, end hvad de oprindeligt have været, og det kan ogsaa siges, at der ikke vilde være Marsag til at bibeholde dem, dersom de vare eller kun vare, hvad de oprindeligt have været; men deraf følger ikke med nogen som helst Grad af Slutningsrigtighed, at man skal anse Krammarkeberne for forkastelige i den Skikkelse, som de nu have. De Smaaahandlere, der komme til Krammarkeberne, ere for Størstedelen eller saa godt som udelukkende Handlende, der ikke sælge egentlige Varer, men kun sælge Ubetydeligheder; og de væsentligste Undtagelser derfra ere Bødkerarbejder, Kurvemagearbejder og deslige grovere og simple Arbejder; men om disse gjælder ikke, hvad det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds sagde, at det er Varet af den Sort, som Kjøberne ikke kunne være tjente med. De vigtigste Artikler, som bringes til disse Markeder af udenbys Folk, ere de, som sælges i de saakaldte Ottefyllingsbutikker; thi de betydeligste af de Butikker, som findes paa disse Markedspladser, holdes af Byens egne Næringsdrivende. Men hvad er Krammarkeberne nu? De ere bleve til en Folkeforlystelse, og naar man fra begge Sider ønsker at bibeholde dem, saa forekommer det mig, at der ikke er nogen Marsag til at ophæve dem eller til, at Statsmagten skulde lægge sig imellem og forbyde dem. Det er heller ikke Tilfældet, at det kun er Værtshusholdere og Deslige, der tjene ved disse Markeder. I det Hele give Krammarkeberne Kjøbstadernes Næringsdrivende en meget betydelig Indtægt, og det en Indtægt fra et langt større Opland end det, der i Almindelighed søger Byen, altsaa en Indtægt, som for en stor Del ellers vilde være tilfalden Byen, og en Indtægt, der kommer som en samlet Sum, hvilket som bekendt er en stor Behagelighed for Forretningsfolk. Naar man ser Sagen fra dette Synspunkt, kan jeg ikke indse,

at der er nogen Marsag til, at Statsmagten skal indlade sig paa at forbyde disse Krammarkeber. Derimod kan det gjerne være, at det har Noget paa sig, at man ikke kan vente, at en enkelt By vil beslutte sig til at ophæve Krammarkeberne, naar det ikke sker i større Omfang. Det er dog ingenlunde Tilfældet, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds bemærkede, at en Kjøbstad ikke kan staa sig ved at faae Krammarkeberne ophævede, naar det ikke sker overalt; thi det gjælder kun om de nærmeste Kjøbstæder. Hvis en Kreds af Kjøbstæder slutter sig sammen derom, vil det i Almindelighed kunne ske, at de kunne ophæve disse Markeder; men dersom en eller flere af disse Kjøbstæder skulde ønske at beholde dem, forekommer det mig, som sagt, at der ikke er nogen Marsag til, at Statsmagten skulde hindre det.

Zable: Det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) udtalte, at der var Noget, der ikke skulde skrives Ordet Frihed paa deres Fane. Den ærede Taler veed sagtens nok fra sin Historie, at der har været Frihed i Berden længe før 1848, og Friheden kan have sit overordentlig store Værd, men det gjælder om at gaa frem i Tiden, og jeg vil derfor opfordre det ærede Medlem til at skrive et andet lille Ord paa sin Fane ved Siden af Friheden, thi først naar det er skrevet ved Siden af Frihed, vil jeg vedkjende mig Friheden som et Fremskridt; det er Lighed. Vilde vi tage den ganske simple Frihed uden videre, støttet af alle de Magter, hvormed man kan opretholde den, saa vil den i Reglen gaa ud over Smaafolk; det har man set i de store Lande, hvor Friheden har været.

Berg: Det var en fuldstændig rigtig Mening, hvori man gik ved Loven af 1857, og, saavidt jeg skjønner, har heller Ingen benegtet det i Dag. Det Gæste, hvormed Meningerne med Hensyn til denne Lov have været forskellige, forekommer mig at være med Hensyn til Fristen for Lovens Strafftraden, eller i alt Fald er det med Hensyn til dette Punkt, at der har været den væsentligste Uoverensstemmelse mellem de Udtalelser, der ere faldne. Jeg kan nu ikke negte, at det forekommer mig, at der i dette Forhold er stet en brattere Overgang fra det Gamle til det Nye end i noget som helst andet Forhold i Øvrigt, i alt Fald har man i ethvert andet Forhold, der vedkommer vort Embedsvæsen, Undervisningsvæsen, Lønningsforhold osv., taget ganske anderledes moderate Hen-